



Juridiske nyheder på affaldsområdet

Webinar den 14. december 2023

Dagens emner

- Aktuel status for prisloftet for affaldsvarme (PAA)
- Blokmodregning og selskabsgørelse af affaldsforbrændingsanlæg (PAA)
- Aktuel status for selskabsgørelse af kommunale affaldsaktiviteter (PAA)
- Grundsalg og afvikling af gæld i forbindelse med selskabsgørelse af affaldsområdet (PAA)
- Kommunale lånegarantier ved selskabsgørelse af affaldsforbrænding (AJ)
- Lovforslag om selektiv nedrivning af byggerier (JT)
- Ny afgørelse på affaldsområdet og afrunding (PAA)



Status for prisloft for affaldsvarme

Prislofter

Retlige ramme og baggrund

- Varmeforsyningsloven indeholder bestemmelser, der bemyndiger ministre til at fastsætte regler om prislofter for varme, der anvendes til rumvarme:
 - Varmeforsyningslovens § 20, stk. 4, regler om prisloft fra affaldsforbrænding
- Nærmere regler er fastsat i:
 - Bekg. Nr. 817, 2017 om prisloft for affaldsvarme
 - *Høringsudkast til VE-prisloft, august 2023*
- Baggrunden for reglerne om prislofter er dels beskyttelse af forbrugerne mod misbrug, dels administrativ enkelthed for visse parter.

Prisloft for affaldsvarme

Indhold

- Prisloft for affaldsvarme er af Forsyningstilsynet fastsat som følgende:
 - 2023: 89 kr./GJ
 - 2024: 114 kr./GJ
- Prisloftet fastsættes på baggrund af de centrale kraftvarmeværkers prisetervisning inklusive de eventuelle straksbetalinger, som varmeværkerne betaler.
 - De centrale værkers prisetervisning 2022 danner baggrund for prisloft 2024.
- Forsyningstilsynet kan i særlige tilfælde give dispensation fra prisloftet.



Prisloft for affaldsvarme

Praksis fra prismyndighederne



- Den konkrete varmeafregningspris for affaldskraftvarme skal fastsættes som den lavest af den omkostningsbestemte pris, varmeaftagerens substitutionspris og prisloftet, jf. Energiklagenævnets afgørelse af 11. november 2019 – AffaldPlus.
- Vurderingen af hvilken varmepris, der er den laveste – omkostningsbestemte pris – substitutionsprisen – prisloftet, opgøres på årsbasis.
- Affaldskraftvarmeværker, der som følge af prisloftet ikke kan få dækket omkostningerne i et år, kan ikke indregne differencen i det følgende år som underdækning, jf. Energiklagenævnets afgørelse af 11. november 2019 – AffaldPlus.

Nyt VE-prisloft for affaldsvarme

Erstatning af prisloft for affaldsvarme ud fra de centrale værker

- Ny bekendtgørelse om VE-prisloft for affaldsvarme sendt i høring den 26. juni 2023, der skulle have trådt i kraft den 1. november 2023.
- VE-prisloftet tager udgangspunkt i de billigste alternative VE-teknologier, og vurderes at udgøre 70-73 kr./GJ inklusive afgifter.
- VE-prisloftet for affaldsvarme skal fortsat supplere den omkostningsbestemte pris og substitutionsprisen, ligesom det er tilfældet med det gældende affaldsvarmeprisloft.
- VE-prisloftbekendtgørelsen indeholder en overgangsordning for eksisterende affaldsforbrændingsanlæg, således at anlæggene har en periode på 2 år til at tilpasse sig det nye prisloft, medmindre der indgås eller genforhandles nye varmeaftaler inden.
- For eksisterede anlæg med nye investeringer godkendt i henhold til projektbekendtgørelsen (dvs. større investeringer som f.eks. ovnlinjer) er det muligt at blive på det nuværende prisloft i op til 5 år afhængigt af idriftsættelsestidspunktet for anlægget.
- Ikrafttrædelse af nyt VE-prisloft er udskudt.

Nyt VE-prisloft

VE-prisloftets sammenhæng med liberalisering af affaldssektoren

- Klima-, energi- og forsyningsministerens svar på spørgsmål 9 afgivet til KEFU den 17. maj 2023:
 - *Den nuværende prisregulering af affaldsvarme fastholdes, men det eksisterende prisloft for affaldsvarme erstattes af et nyt VE-prisloft, som fastsættes med udgangspunkt i de billigste alternative VE-teknologier. Med konkurrenceudsættelsen af det forbrændingsegnede affald vil det kun være varme, som fortsat er et regulatorisk monopol. Det skaber alt andet lige incitament til, at affaldsforbrændingsanlæggene vil forsøge at opkræve mere for affaldsvarme for omvendt at kunne sælge el- og forbrændingsydelsen billigere. Det nuværende affaldsvarmeprisloft vurderes ikke at være tidssvarende, idet det er fastsat på baggrund af den vægtede gennemsnitspris på varme fra centrale kraftvarmeværker. Hertil vurderes affaldsvarmeprisloftet ikke at være tidssvarende i forhold til nye konkurrerende VE-teknologier. Endelig vurderes ovenstående forhold at medføre, at det nuværende affaldsvarmeprisloft ikke i tilstrækkelig grad lever op til bemyndigelsen i varmeforsyningsloven om ”at understøtte en økonomisk og miljømæssig effektivisering af affaldssektoren og på at sikre, at varmeforbrugerne alene skal bære de omkostninger, der kan henføres til varmeproduktionen”*

Affaldsforbrændingssektoren

Hvad gør branchen for at tilpasse sig kommende konkurrenceudsættelse og prisloft?

- Nedlukning?
- Salg?
 - Hvad med kravet om kommunal bestemmende indflydelse?
- Nye varmeaftaler om ændret omkostningsfordeling, således at varmen afholder en højere andel af omkostningerne.
- Forhøjelse af affaldsgebyrerne med henblik på ekstraordinær afvikling af gæld.



Hørsholm borgmester Morten Slotved (K) giver entydigt Folketinget ansvaret for, at forbrugerne i fem nordsjællandske kommuner nu får en ekstra affaldsregning på helt op til 3500 kroner pr. husstand. - Foto: Bo Amstrup/Ritzau Scanpix

Fælleskommunalt affaldsselskab finder smuthul uden om konkurs

Kommuner med truende tab på affaldsanlæg kan sende en stor del af regningen videre til forbrugerne og måske endda undgå de konkurser, som flertallet bag affaldsloven ønsker.

Udgivet: 27/10/2023

Af Arne Ullum, chefredaktør for NB-Medier, arne@nb-medier.dk

Del artiklen: [in](#) [f](#) [t](#) [e](#) [o](#)

Det nordsjællandske forbrændingsanlæg Norfors har angiveligt fundet et smuthul i den lov, der skulle fremprovokere konkurser og efterfølgende lukning af 30 procent af den kommunale forbrændingskapacitet i Danmark. Taberne bliver - stik imod løfterne fra Folketinget - borgerne, som alene i fem nordsjællandske kommuner skal betale 213 millioner kroner ekstra i affaldsgebyrer i 2024 og 2025.



Blokmodregning og selskabsgørelse

Blokmodregning og selskabsgørelse

Baggrund

- Elforsyningsloven indeholder i §§ 37-37 b regler om, at kommuner bliver modregnet i det statslige bloktilskud, hvis kommunen modtager uddelinger fra kommunale selskaber, der varetager aktiviteter omfattet af elforsyningsloven.
- Varmeforsyningsloven indeholder i §§ 23 l-m regler om, at kommuner bliver modregnet i det statslige bloktilskud, hvis kommunen modtager uddelinger fra kommunale selskaber, der varetager aktiviteter omfattet af varmforsyningsloven.
- Uddelinger er en enhver form for fordel for kommunen, f.eks. udlodning af udbytte, udlodning af aktiver, overtagelse af kommunal forpligtigelse uden betaling m.v.
- Nærmere regler er fastsat i bekendtgørelse nr. 1634 af 18. december 2017 om kommuners indberetninger og erklæringer efter elforsyningslovens §§ 37-37 a og varmforsyningslovens §§ 23 l-m.
- Baggrunden for reglerne om blokmodregning er, at kommunerne er skattefrie, så for at ligestille kommunerne med andre ejere af virksomheder, bliver kommunerne modregnet i bloktilskuddet i stedet for at betale skat, når kommunen modtager en uddeling fra sin virksomhed.

Undtagelse i forhold til selskabsmæssige omstruktureringer

- Selskabsmæssige omstruktureringer udløser ikke modregning i kommunens bloktilskud, hvis omstruktureringen gennemføres inden for rammerne af undtagelsen i elforsyningslovens § 37, stk. 2, og varmforsyningslovens § 23 l, stk. 2:
 - *Stk. 2. Selskabsmæssige omstruktureringer er ikke omfattet af stk. 1, når de ejere, der direkte eller indirekte har ejerandele i de virksomheder, der berøres af den selskabsmæssige omstrukturering, ikke opnår andet vederlag i forbindelse hermed end direkte eller indirekte ejerandele i samme indbyrdes forhold i den virksomhed eller de virksomheder, der består efter den selskabsmæssige omstrukturering. Dette er dog betinget af, at virksomheden eller virksomhederne er omfattet af stk. 1 eller, hvis det er en spaltning, § 2, stk. 1-3, i lov om kommuners afståelse af vandselskaber. Hvis en spaltning fører til, at en eller flere virksomheder alene bliver omfattet af § 2, stk. 1-3, i lov om kommuners afståelse af vandselskaber, er det yderligere en betingelse, at der i de udspaltede virksomheder ikke er anvendt eller medfulgt midler, som stammer fra aktiviteter omfattet af denne lov, lov om varmforsyning, lov om fjernkøling eller lov om gasforsyning. Kommunen afgiver i forbindelse med spaltninger omfattet af 3. pkt. en erklæring til Forsyningstilsynet i overensstemmelse med regler fastsat i medfør af § 37 b om, at der ikke i de udspaltede virksomheder er anvendt eller medfulgt midler i strid med 3. pkt. § 37 a, stk. 6, 2.-5. pkt., finder tilsvarende anvendelse.*

Blokmodregning og selskabsgørelse

Konsekvenser i forhold til affaldsområdet



- På affaldsområdet varetager kommuner via kommunale fællesskaber og selskaber el- og varmeproduktion i tilknytning til affaldsforbrænding og lossepladser via lossepladsgas anlæg.
- Kommunale affaldsselskaber, der også har aktiviteter omfattet af el- og varmforsyningsloven, skal være opmærksomme på, at selskabsmæssige omstruktureringer gennemføres inden for rammerne af undtagelsen i elforsyningslovens § 37, stk. 2, og varmforsyningslovens § 23 I, stk. 2.
- Selskabsmæssige omstruktureringer, som gennemføres uden for rammerne af undtagelserne i elforsyningslovens § 37, stk. 2, og varmforsyningslovens § 23 I, stk. 2, kan udløse modregning i ejerkommunens bloktilskud.

Blokmodregning og selskabsgørelse

Praksis fra Forsyningstilsynet

- Energitilsynets afgørelse af 19. november 2023 vedrørende fusion af de fælleskommunale selskaber Kara – Fasan:

TILKENDEGIVELSE

4. Energitilsynet tilkendegiver på baggrund af vedlagte sagsfremstilling og vurdering følgende:

- At fortolkningen af elforsyningslovens § 37 og varmforsyningslovens § 23 1 medfører, at såfremt en kommune eller et selskab uden for koncernen modtager midler fra et indberetningspligtigt selskab, vil denne overførsel af midler være registreringspligtig uagtet om midlerne vil blive anvendt inden for det samme forsyningsområde, som midlerne oprindeligt stammer fra. Afgørende for om kommunens registreringspligt indtræder er, om der overføres midler fra koncernen, hvori de indberetningspligtige aktiviteter ligger, til et andet selskab uden for koncernen eller til kommunen.
- At fortolkningen af elforsyningslovens § 37, stk. 2 og varmforsyningslovens § 23 1, stk. 2 medfører, at kommunens registreringspligt indtræder, hvis et selskabsmæssigt udskilt forsyningsselskab tilbageføres til den kommunale forvaltning, når kommunen ikke har forsyningsvirksomhed i forvaltningen og dermed ikke er i koncernforhold med det pågældende selskab.

Blokmodregning og selskabsgørelse

Praksis fra Forsyningstilsynet

- Energitilsynets tilkendegivelse af 3. november 2011 vedrørende udbetaling af indskudskapital:

TILKENDEGIVELSE

66. På baggrund af vedlagte sagsfremstilling og vurdering tilkendegav Energitilsynet:

- At det udløser modregning i kommunernes bloktilskud, hvis et kommunalt § 60 selskab (affaldsforbrændingsanlæg) udbetaler hele eller dele af de deltagende kommuners indskudskapital til deltagerkommunernes forsyningsområde til nedbringelse af gebyrer på affald mv., jf. varmforsyningslovens § 23m, stk. 3, jf. § 231, stk.1.
- At kommunen skal registrere uddelingen fra fremføringsanlægget, og indberette denne til tilsynet, jf. varmforsyningslovens § 231, stk. 1 og 5.

Blokmodregning og selskabsgørelse

Praksis fra Forsyningstilsynet

- Energitilsynets afgørelse af 10. december 2014 vedrørende Aalborg Kommune:

Afgørelse

På baggrund af nedenstående sagsfremstilling og begrundelse træffer Sekretariatet afgørelse om følgende:

1. At Aalborg kommune i strid med elforsyningslovens § 37 har fratrukket kr. 838.715, som dækker diverse handelsomkostninger ved salg af aktier i NV Net A/S i opgørelsen af rådighedsbeløbet i kommunens indberetning fra året 2012.
2. At Aalborg kommune i strid med elforsyningslovens § 37 har fratrukket kr. 118.750 ved overdragelse af grund på Jørgen Berthelsens Vej i Nørresundby i opgørelsen af rådighedsbeløbet i kommunens indberetning fra året 2012.
3. At Aalborg kommunes forsyningsselskabers betaling for kompensation på kr. 350.958 for manglende dækningsafgift for bygninger, er indberetningspligtigt efter varmforsyningslovens § 23 l.

Med henblik på at foretage en korrektion af ovenstående forhold under nr. 1 og 2 påbydes Aalborg kommune, jf. elforsyningslovens § 85 c, stk. 1, at:

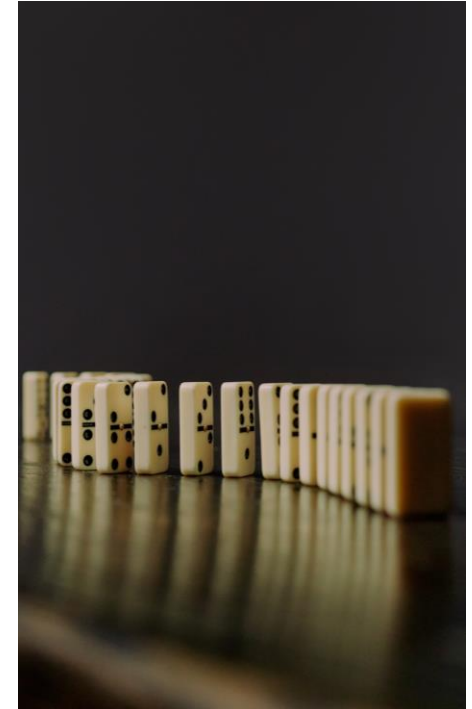
4. Fremsende en ny indberetning for år 2012, som indeholder korrektioner for forhold nr. 1 og 2 ovenfor. Kommunen skal sammen med indberetningen fremsende en ny revisorerklæring om rigtigheden og fuldstændigheden af det indberettede beløb.

Med henblik på at foretage en korrektion af forholdet under nr. 3 anmodes kommunen om at bringe forholdet i overensstemmelse med varmforsyningslovens § 23 l, således at der fremsendes en ny indberetning for 2012

Blokmodregning og selskabsgørelse

Nogle typetilfælde

- Fælleskommunalt selskabs stiftelse af datterselskab ved apportindskud af affaldsforbrændingsanlægget inklusiv aktiver og passiver udløser ikke blokmodregning i kommunens bloktilskud.
- Udtræden af fælleskommunalt selskab kan udløse blokmodregning i kommunen, hvis kommunen ved udtræden modtager et provenu, fordi værdien af aktiverne overstiger værdien af passiver i selskabet.
- Udtræden af fælleskommunalt selskab vil ikke udløse blokmodregning, hvis kommunen ikke ved udtræden modtager noget provenu, fordi værdien af passiverne overstiger værdien af aktiver i selskabet.
- Stiftelse af aktieselskab ved anvendelse af f.eks. overdækning på affaldsområdet som selskabskapital vil udløse blokmodregning i kommunens bloktilskud, idet overdækninger er skyldige tilgodehavender til forbrugerne, og anvendelsen af denne er reelt en udlodning til kommunen.
- Salg af aktierne i et aktieselskab vil udløse blokmodregning, hvis provenuet ved aktiesalg indgår i kommunen eller det fælleskommunale selskab, men ikke hvis provenuet indgår i f.eks. et holdingselskab under det fælleskommunale selskab.





Status for selskabsgørelse af andre kommunale affaldsaktiviteter

Status for selskabsgørelse

Baggrund

- Politisk aftale af 30. august 2022
 - *Selskabsgørelse af kommuners levering af affaldsydelser*
 - *Kommunernes levering af affaldsydelser selskabsgøres, herunder indsamlings- og udbudsaktiviteter samt tilhørende administration. Selskabsgørelsen indebærer, at driftsansvar og kundeforholdet til borgerne placeres i kommunalt ejede selskaber adskilt fra kommunens rolle som myndighedsudøver. Dermed skabes øget gennemsigtighed i omkostninger til driftsopgaver. Aftalepartierne noterer sig, at selskabsgørelsen skal sikre, at selskaberne bliver momspligtige, således at den opståede konkurrenceforvridning imødegås, og der igen opkræves moms ved levering af affaldsydelser til husholdninger.*
 - *Det undersøges, om det vil være muligt og hensigtsmæssigt at undtage ikke brofaste øer for krav om selskabsgørelse på en måde, hvor konkurrenceforvridningen fortsat imødegås. Desuden undersøges det nærmere, om kommunernes drift af deponier også med fordel kan selskabsgøres.*
 - *Aftalepartierne inddrages i udmøntningen af selskabsgørelsen. Der vil være en overgangsperiode fra lovens ikrafttrædelse og frem mod, at kommunerne skal have selskabsgjort leveringen af affaldsydelser. Det forventes, at et lovforslag kan træde i kraft i 2024.*

Status for selskabsgørelse

Lovprogram 2023-2024



Folketingets lovprogram 2023-2024 indeholder ingen planlagte lovændringer til gennemførelse af politisk aftale af 30. august 2022 om selskabsgørelse af affaldsområdet.



Rygtet er, at reglerne om producentansvar først skal gennemføres, inden lovgiver vil se på reglerne om selskabsgørelse af affaldsområdet. Reglerne om producentansvar forventes først gennemført i 2025.

Status for selskabsgørelse

Fordele og ulemper ved at gennemføre selskabsgørelsen inden lovens ikrafttræden

Fordele ved gennemførelse inden	Ulemper ved gennemførelse inden
God tid til selskabsgørelsen	Fortsat krav i miljøbeskyttelseslovens § 48 om, at affaldsområdets økonomi skal optages i kommunens budget og regnskab
Skattefritagelse	Skattepligt på affaldsaktiviteten
Friere værdiansættelsesprincipper på aktiver	Ingen fritagelse for udbudspligt ved overdragelse af ejendomme til selskabet eller fra tinglysningsgebyr
Mulighed for at fratække købsmoms	Moms på affaldsgebyr
Agil organisation til at implementere nye regler om producentansvar	

Selskabsgørelse af affald

Kompetenceoverdragelse til fælleskommunalt selskab eller kommunalt selskab ?

- Fælleskommunale selskaber rækker ud til kommunerne med anmodning om, at kommunerne kompetenceoverdrager de affaldsopgaver, der er i kommunerne til selskabet.
- Kommunale forsyningskoncerner rækker ud til kommunerne med anmodning om, at kommunerne udskiller affaldsaktiviteter til de kommunale forsyningskoncerner, hvori indgår vand, spildevand og varme.
- Hvad skal afgøre kommunens valg mellem kommunale forsyningskoncerner og fælleskommunale selskaber?
 - Styring og indflydelse på affaldsområdet større i den kommunale forsyningskoncern som kommunen er enejer af.
 - Dækningsbidrag fra affaldsområde til andre forsyningsområder for vand, spildevand og varme, og dermed samlet billigere for kommunens borgere?
 - Stordriftsfordele i fælleskommunale selskaber?
 - Risiko i fælleskommunale selskaber vedrørende affaldsforbrænding, CO₂-fangst, som enkeltkommunerne ikke har indflydelse på?
 - Vanskeligt at hjemtage opgaver fra fælleskommunale selskaber efterfølgende, hvis der er el- og varmeproduktion, men nemmere efterfølgende at overdrage et affaldsselskab f.eks. ved fusion uden blokmodregning.

Selskabsgørelse af affald

Hvad med affaldsdepoterne?

- Affaldsdepoter, som er etableret eller væsentligt udvidet efter den 1. januar 1992, skal ifølge miljøbeskyttelseslovens § 50 være ejet af kommuner eller fælleskommunale selskaber.
- Kommuner kan ikke uden en ændring af miljøbeskyttelsesloven udskille affaldsdepoter til et særskilt aktie- eller anpartsselskab, men godt til fælleskommunalt selskab.
- Fælleskommunale selskaber kan ikke udskille affaldsdepoter til særskilt datterselskab.



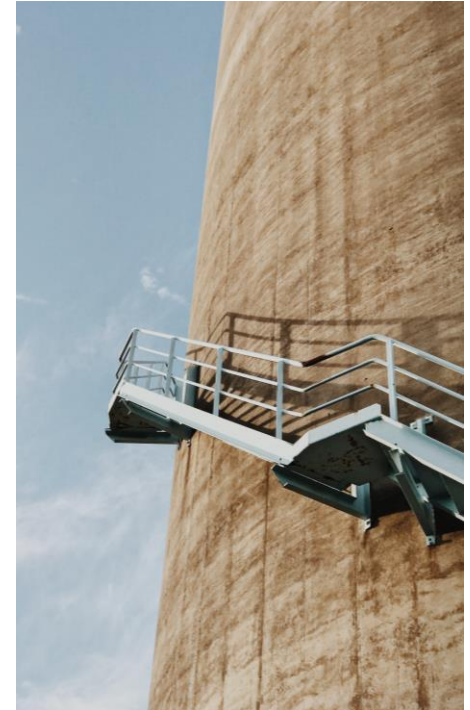


Grundsalg og afvikling af gæld ved selskabsgørelse

Grundsalg

Baggrund

- Selskabsgørelse af affaldsområdet indebærer, at alle aktiver og passiver, herunder grunde, der benyttes i forhold til affaldsaktiviteter, skal overdrages fra kommunen til selskabet, der skal fortsætte affaldsaktiviteten.
- Grunde og ejendomme, der benyttes til affaldsaktiviteterne, kan være finansieret såvel af det skattefinansierede som det takstfinansierede område i kommunen.
- Ved selskabsudskillelse skal der udfoldes rimelige bestræbelser på at afklar,e om det har været det skattefinansierede eller det takstfinansierede område, der har finansieret grund og bygninger.



Grundsalg

Hvad med udbudspligt ved salg af kommunens ejendomme?

- Kommunernes overdragelse af ejendomme er efter kommunestyrelseslovens § 68, stk. 1, udbudspligtig.
 - De nærmere regler findes i bekg. nr. 396, 2021 om offentlig udbud ved salg af kommunens faste ejendomme.
- Udbudspligtig gælder også ved kommunens overdragelse af ejendomme til kommunens eget selskab.
- Kommunen kan søge Ankestyrelsen om fritagelse for udbudspligt ved overdragelse af ejendomme til kommunens selskab i forbindelse med selskabsudskillelsen.
 - Ankestyrelsens giver almindeligvis dispensation fra udbudspligten.
- På vandsektorområdet blev der i forbindelse med vandsektorloven givet en lovbestemt fritagelse for udbudspligten ved overdragelse af de ejendommen, der skete til vandselskaberne efter lovens vedtagelse.

Grundsalg

Hvad med værdiansættelsen?



- Hvis en ejendom skal overdrages fra kommunen til selskabet, der fortsætter affaldsaktiviteter, og ejendommen hidtil har været brugerfinansieret, skal ejendommens værdi ved overdragelse blot følge den værdi som ejendommen er optaget til i regnskabet.
 - Som udgangspunkt må værdierne af aktiverne ikke opskrives ved overdragelsen.
- Hvis en ejendom skal overdrages fra kommunen til selskabet, der fortsætter affaldsaktiviteter, og det er fastslået, at ejendommen er skattefinansieret, kan værdien af ejendommen fastslås ved en valuarberegning.

Grundsalg

Hvad med kommunens tilbagekøbsret?

- Kommunen kan i forbindelse med overdragelse af ejendomme ved selskabsudskillelse til selskabet indgå aftale med selskabet og tinglyse deklARATION om tilbagekøbsret af ejendommen, hvis der ikke længere er affaldsaktiviteter på ejendommen.
- Tilbagekøbsretten kan f.eks. være relevant i forhold til ejendomme, der er beliggende centralt i forhold til andre kommunale aktiviteter eller i forhold til fremtidig byudvikling m.v.
- Tilbagekøbsklausuler bør indeholde en regulering af prissætningen af ejendommen f.eks. til den samme pris som selskabet overtager ejendommen til eller til en valuarvurdering på tilbagekøbstidspunktet.



Afvikling af mellemværende

Baggrund og problematik

- Kommunens mellemregningskonto med affaldsområdet skal indfris i forbindelse med selskabsudskillelsen.
 - Manglende indfrielse af mellemregningskontoen kan være ulovligt aktionærlån ifølge selskabsloven, hvilket er strafbart.
- Kommunens likviditet kan blive belastet ved indfrielse af større mellemregninger, som er i affaldsområdets favør.
- Hvis der er salg af grunde, f.eks. fordi det konstateres, at de er skattefinansieret, kan det være med til at udligne mellemregningskontoen mellem kommunens skattefinansierede område og affaldsområdet, der takstfinansieret.
- I forbindelse med vandsektorlovens vedtagelse blev der vedtaget en lovbestemt ret og pligt til at afvikle mellemværende på mellemregningskontoen mellem kommunen og vand- og spildevandsforsyningsområdet over 10 år ved udstedelse af gældsbrief.
- Uden særskilt lovhjemmel er det ikke muligt at afvikle mellemregningskontoen over 10 år.



Kommunale lånegarantier ved selskabsgørelse af affaldsforbrænding

Kommunale lånegarantier ved selskabsgørelse af affaldsforbrænding

- Hjemmel for kommunal garantistillelse for affaldsforbrænding i dag (og fremover)
- Konsekvenser af affaldsforbrændingsreformen for kommunal garantistillelse
- Hvad med garantiprovision?
- Garantier ved selskabsgørelse og tvunget debitorskifte

Hjemmel for kommunal garantistillelse for affaldsforbrænding i dag

(og fremover)

- Hjemmel i varmforsyningsloven:
- **Affaldsforbrændingsanlæg** er **kollektive varmforsyningsanlæg**, jf. § 2, stk. 1, nr. 3:
 - ”§ 2. Ved **kollektive varmforsyningsanlæg** forstås virksomhed, der driver følgende anlæg med det formål at levere energi til bygningers opvarmning og forsyning med varmt vand [...]:
 - [...]
 - 3) Varmeproduktionsanlæg, herunder [...] **affaldsforbrændingsanlæg** m.v. samt kraft-varme-anlæg med en eleffekt på 25 MW eller derunder.”
- ... som kan drives af **kommuner**, jf. § 2 b, stk. 1, nr. 1:
 - ”§ 2 b. Med henblik på varmforsyning af kommunen kan en **kommune** alene eller sammen med andre kommuner eller private virksomheder **varetage**
 - 1) **virksomhed** omfattet af § 2, stk. 1 [...]
- ... der kan stille **kommunegaranti** for virksomhedens lånoptagelse, jf. § 2 d, stk. 1:
 - ”§ 2 d. En **kommune** kan i **overensstemmelse med EU's statsstøtteregler** stille **garanti** for lånoptagelse til finansiering af anlægsinvesteringer eller driftsaktiviteter i en virksomhed som nævnt i § 2 b [...], jf. dog stk. 2-6.”

Hjemmel for kommunal garantistillelse for affaldsforbrænding i dag

(og fremover)

- **Hjemmel i varmforsyningsloven** (fortsat):
- Hvad med **affaldskraftvarmeanlæg**, dvs. affaldsforbrændingsanlæg der også producerer **el**?
- For anlæg med en eleffekt **under 25 MW** kan kommunen stille garanti på **betingelse** af, jf. § 2 d, stk. 3:
 - Et eventuelt **overskud** fra elproduktionen indregnes i varmeprisen, *eller*
 - Garantien vedrører (**øremærkes**) lånoptagelsen for **varmesiden** (og **regnskabsmæssig adskillelse**).
 - Omfatter også virksomhed ejet af **tredjemand**.
- For anlæg med en eleffekt **over 25 MW** (som dermed er omfattet af **elforsyningsloven**) kan kommunen stille garanti, hvis, jf. § 2 e, stk. 1:
 - Garantien vedrører (**øremærkes**) lånoptagelsen for **varmesiden**, og
 - Virksomhedens produktion af el og varme er **regnskabsmæssigt adskilt**.
 - Omfatter **som udgangspunkt** også virksomhed ejet af **tredjemand**.
 - Dog kan kommunen for **eldelen** kun stille garanti op til sin **ejerandel**, jf. elforsyningslovens § 4, stk. 1

Konsekvenser af reformen for kommunal garantistillelse

- **Ingen**, selvom affaldsforbrænding nu skal selskabsgøres og drives på kommercielle vilkår, jf. lovbemærkningerne:
 - ”[A]ffaldsforbrændingsanlæg, der drives på kommercielle vilkår i et aktie- eller anpartsselskab [vil] blive omfattet af muligheden for kommunal garantistillelse i § 2 d. Den **fortsatte** henvisning til § 2 b i § 2 d, stk. 1, vil derved give **kommunerne mulighed** for at kunne stille **garanti** for låneoptagelse i KommuneKredit eller en privat pengeinstitution for anlægsinvesteringer og driftsaktiviteter for **affaldsforbrændingsanlægget**, **selvom** affaldsforbrændingsanlægget drives på **kommercielle** vilkår. Affaldsforbrændingsanlæg, der er **kraft-varme-anlæg**, vil fortsat være omfattet af reglerne i § 2 d, stk. 3, og § 2 e.”
- Særligt om garantistillelse til affaldskraftvarmeanlæg med en eleffekt **under 25 MW**, jf. § 2 d, stk. 3:
 - ”Det er ikke en betingelse for garantistillelsen, at eventuelle overskud på forbrænding af affald, dvs. betalingen for behandlingen af affaldet, som anvendes som brændsel, som følge af udbud vil skulle indregnes i varmeprisen eller tillægges ejerkapitalen, hvis kommunen vil skulle kunne garantere for hele lånoptagelsen.”
- I forhold til **kommunal garantistillelse** sidestilles **affaldsforbrænding** altså fortsat med fjernvarme (”hvile i sig selv”), selvom **prissætningen** fremover er på **kommercielle vilkår**

Konsekvenser af reformen for kommunal garantistillelse

- **Eksempel:**

- Affaldskraftvarmeanlæg **over 25 MW**, hvoraf ejer kommunen 33 % og en privat part 66 %, mens 50 % af lånoptagelsen vedrører varmesiden (inklusive affaldsforbrænding) og 50 % vedrører elsiden
- Kommunen kan garantere for de 50 % af lånoptagelsen på varmesiden, jf. vfl § 2 e, stk. 1, og
- For de resterende 50 % på elsiden, men kun op til sin ejerandel på 33 %, jf. elforsyningslovens § 4, stk. 1
- Udelukker derimod ikke garantistillelse for affaldsforbrænding, selvom denne fremover prissættes på kommercielle vilkår (i modsætning til fjernvarme, der fortsat skal hvile i sig selv)

	Varme inkl. affaldsforbrænding (50 %)	Ei (50 %)
Privat (66 %)	+	÷
Kommune (33 %)	+	+

Hvad med garantiprovision?

- Henvisning til de EU-retlige statsstøttere regler i varmeforsyningslovens § 2 d, stk. 1:
 - ”En kommune kan **i overensstemmelse med EU’s statsstøttere regler** stille garanti for lånoptagelse til finansiering af anlægsinvesteringer eller driftsaktiviteter i en virksomhed som nævnt i § 2 b [...]”
- Hvad betyder det, jf. de oprindelige forarbejder til § 2 d fra 2015:
 - ” F.eks. kan statsstøttere reglerne medføre, at garantien højst må vedrøre 80 pct. af lånebeløbet og at der desuden skal opkræves en **garantiprovision**. [...]”
 - Kommuner kan alene drive virksomhed med fortjeneste for øje, hvis der er lovhjælp hertil. Der er i de foreslåede regler i varmeforsyningsloven **ikke** hjemmel til, at en kommune **tjener** på garantistillelse og opkræver en større garantiprovision end **statsstøttere reglerne** forpligter til. Opkrævning af garantiprovisionen må **alene** ske til at **dække** kommunens **risiko** ved garantistillelse, men det må ikke anvendes til at få en fortjeneste.”

Hvordan opgøres garantiprovisionen så efter statsstøttereglerne?

- Kommunegarantier (og lån) udgør ikke statsstøtte – og skal dermed ikke notificeres over for EU-Kommissionen – hvis de er stillet på **markedsvilkår**, jf. Kommissionens meddelelse om anvendelse af EF-traktatens artikel 87 og 88 på statsstøtte i form af garantier:
 - *”[S]taten [bør] normalt have udbetalt en rimelig præmie for at bære risikoen for det garanterede eller modgaranterede beløb. Når den pris, der betales for garantien, er mindst lige så høj som den tilsvarende garantipræmie på de finansielle markeder, omfatter garantien ikke støtte.”*
 - Yderligere betingelser, herunder at støttemodtageren ikke må være nødlidende, safe harbour-præmier for SVM'er mv.

Hvad blev der af hvile i sig selv-princippet?

- **Hvile i sig selv-princippet** indebærer **også**, at kommunen skal opkræve garantiprovision på **markedsvilkår** og har (åbenbart) været gældende hele tiden ved siden af statsstøttere reglerne, jf. forarbejderne til L 115 (2023) om affaldsforbrændingsreformen:
 - *”For at en kommunal garantistillelse kan sige at være givet på markedsvilkår skal de kollektive varmforsyningsanlæg opkræve en garantiprovision på markedsmæssige vilkår. Garantiprovisionen skal svare til det, som en privat garant, der opererer under markedsøkonomiske forhold, vil kræve under de tilsvarende betingelser. En vederlagsfri garanti ville derimod indebære, at kommunen yder et tilskud til forsyningsvirksomheden, og en sådan garanti vil betyde en forrykning af byrdefordelingen mellem kommunens borgere. Endvidere sikrer garantiprovisionen, at kommunen overholder princippet om økonomisk at hvile i sig selv, som kommunen er underlagt. **Kommunerne er forpligtede til at foretage rimelige og sædvanlige bestræbelser på at konstatere, hvad et vederlag på markedsvilkår i forhold til den konkrete garanti indebærer.**”*

- Reformen forudsætter, at **eksisterende lån** i **KommuneKredit fortsætter** til udløb, jf. lovforarbejderne:
 - *”Det foreslås, at kommunerne fortsat skal have mulighed for at kunne stille lånegaranti for affaldsforbrændingsanlæggenes låneoptagelse, efter at affaldsanlæggene er blevet udskilt til aktie- eller anpartsselskab, og affaldsforbrændingsanlægget drives på kommercielle vilkår. Endvidere vil det være en forudsætning for, at de eksisterende lån i KommuneKredit kan fortsætte til udløb.”*
- Det forudsætter igen både, at kommunernes hjemmel til garantistillelse opretholdes (da garantistillelsen er et lånevilkår hos KommuneKredit), og at de ny selskaber indtræder i de eksisterende lån hos (bl.a.) Kommunekredit.
- Derfor ny bestemmelse om **tvunget debitorskifte** i varmforsyningslovens § 2 h, stk. 2:
 - *”Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at aktie- eller anpartsselskabet, jf. stk. 1, skal indtræde i samtlige eller enkelte af affaldsforbrændingsanlæggets eksisterende lån til anlægsinvesteringer eller driftsaktiviteter, hvis kommunen samtidig stiller garanti for lånet, jf. §§ 2 d og 2 e.”*

- Overvejelser i forbindelse med brug af tvunget debitorskifte:
 - Indebærer, at det ikke længere er kommunen eller det kommunale fællesskab, der, via den solidariske hæftelse, hæfter for de indgåede lån, men derimod det nyetablerede aktie- eller anpartsselskab med begrænset ansvar
 - Kreditorerne i affaldsforbrændingsanlægget vil skulle acceptere et debitorskifte uden mulighed for at afslå dette (tilsyneladende hverken krav om partshøring eller klageadgang)
 - Forudsætter derfor også, at kommunen stiller garanti, så den eksisterende risikofordeling opretholdes
 - Den kommercielle risiko forbliver således hos kommunen trods selskabsudskillelsen, med mindre anlægget afhændes
 - Spørgsmål om (gen-)beregning af garantiprovision i lyset af forhøjet kommerciel risiko ved affaldsforbrænding
 - Alternativer: indhente kreditors samtykke eller indfri eksisterende lån



Nye regler og afgørelse fra affaldsområdet

Selektiv nedrivning
Styresignal for SKAT



Lovforslag om selektiv nedrivning

Ny § 45 c

- § 45 c. Miljøministeren kan fastsætte regler om selektiv nedrivning af visse byggerier eller dele heraf, herunder bl.a. om:
 - 1) Bygherrens forpligtelser.
 - 2) Miljø- og ressourcekoordinatorens forpligtelser, dennes uddannelse og regler om egenbetaling for uddannelsen.
 - 3) Nedrivningsvirksomhedens forpligtelser og regler om, at nedrivningsvirksomheder skal være autoriserede, herunder at autorisation kan nægtes, tilbagekaldes og bortfalde.
 - 4) Den ressourceansvarliges forpligtelser, dennes uddannelse og regler om egenbetaling for uddannelsen.
 - 5) Kommunalbestyrelsens behandling og vurdering af nedrivningsplaner.
- Stk. 2. En afgørelse om tilbagekaldelse efter regler udstedt i medfør af stk. 1, nr. 3, kan af den nedrivningsvirksomhed, som er afgørelsens adressat, forlanges indbragt for domstolene. Anmodning om indbringelse for domstolene skal fremsættes senest 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende virksomhed.
- Stk. 3. Anmodning om sagsanlæg vedrørende tilbagekaldelse efter regler udstedt i medfør af stk. 1, nr. 3, har opsættende virkning. Retten kan dog ved kendelse bestemme, at den pågældende virksomhed under sagens behandling ikke må udøve virksomhed som autoriseret nedrivningsvirksomhed

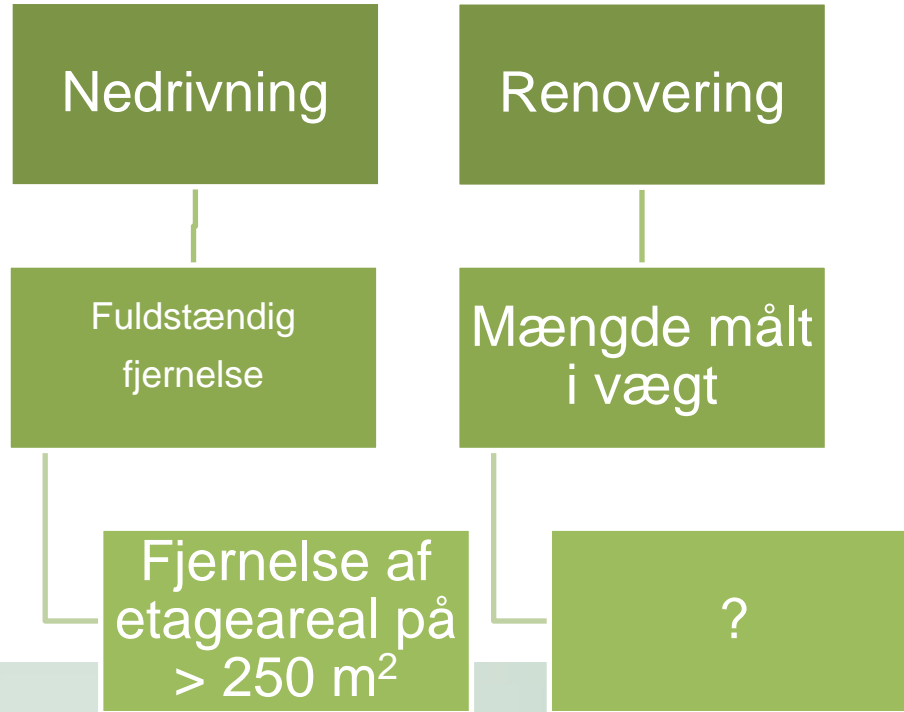
I daglig tale...

Hvad betyder bestemmelsen? Vi bryder det ned...

- § 45 c, stk. 1, nr. 1-5:
 - *Selektiv nedrivning: hel eller delvis nedtagning af byggerier på en måde, hvor byggeriets materialer adskilles og sorteres under nænsom nedtagning med henblik på at opnå maksimal udnyttelse og recirkulering af materialerne. Samtidigt skal de materialer, der indeholder problematiske stoffer frasorteres.*
 - Grundlag for at fastsætte regler, der stiller krav til hvordan selektive nedrivninger foretages ved visse byggerier. Desuden hjemmel til at bygherre skal sørge for en standardiseret plan for nedrivning – fx arten af materialer/kortlægning af problematiske stoffer.
 - Selektiv nedrivning af bygninger ved fuldstændig fjernelse af etageareal på 250 m² eller derover – og ved renoveringer fastsættes en mindstegrænse i vægt
 - Det er meningen, at nedrivningsplanen skal behandles og godkendes af kommunen.
 - I dag gælder reglerne om selektiv nedrivning kun for statsbygninger - med denne bestemmelse er der hjemmel til at fastsætte regler for andre bygninger.
 - Udmøntning af klimaplanen for den grønne affaldssektor og cirkulære økonomi.
 - Overgangsperiode

Grafisk

Finder reglerne om selektiv nedrivning anvendelse?



1) Bygherrens forpligtelser

- Skal udpege miljø- og ressourcekoordinator (MRK)
 - Udarbejde nedrivningsplan og koordinere opfyldelse heraf
 - Ansat i nedrivningsvirksomhed, hos bygherre eller ekstern rådgiver
- Standardiseret nedrivningsplan
 - Hvilke materialer byggeriet indeholder
 - Hvordan materialerne forventes håndteret
 - Kortlægning af problematiske stoffer
- Anvende autoriseret nedrivningsvirksomhed
- Krav om screening og kortlægning af ”problematiske stoffer” hvis > 1 ton affald
- Strafferetligt ansvar
 - Hvis ikke MRK
 - Hvis ikke autoriseret nedrivningsvirksomhed



2) Miljø- og ressourcekoordinatorens (MRK) forpligtelser

- Koordinatorfunktion med indsigt i alle elementerne i nedrivningsprocessen
- Skal sikre, at Bygherres forpligtelser efterleves
- Forventede opgaver
 - Affaldet anmeldes
 - Koordinere med arbejdsmiljøkoordinator og udførende entreprenører
 - Sikre korrekt sortering af ressourcer og affald
- Skal have taget MRK-uddannelse eller besidde krævede kompetencer
- Intet strafferetligt ansvar



3) Nedrivningsvirksomhed/ressourceansvarliges forpligtelser

- Nedrivningsvirksomheder skal være autoriseret
 - Indføre kvalitetsledelsessystem med egenkontrol
 - Tilknyttet et kontrolorgan
 - Anvende mindst én ressourceansvarlig, der skal sikre, at der nedrives selektivt og ifølge nedrivningsplanen
- Kvalitetsledelsessystemet
 - Sikrer korrekt nedrivning
 - Sikrer håndtering højest muligt i affaldshierarkiet
 - Skal godkendes løbende af et af Miljøstyrelsen udpeget kontrolorgan
 - Miljøstyrelsen skal godkende ansøgninger om autorisation
 - Desuden tilbagekalde/nægte mv.
- Bærer et strafferetligt ansvar (nedrivningsvirksomheden)
 - Hvis eksempelvis nedrivning sker uden autorisation



4) Den ressourceansvarliges forpligtelser, uddannelse mv.

- Mulighed for at lave bekendtgørelse med krav om uddannelse eller kompetencer
- Miljøstyrelsen udpeger udbydere af uddannelserne
- Uddannelsen skal selvfinansieres
- Overgangsperiode således, at MRK'ere og ressourceansvarlige kan blive uddannet.



5) Kommunalbestyrelsens behandling og godkendelse af nedrivningsplaner

- Administrationen og godkendelsen kan gebyrfinansieres
- Kommunerne forventes at have tilsynsopgaven
- Godkendelse/sagsbehandling sker i forbindelse med nedrivningstilladelse
- Giver bedre mulighed for at sammenholde forventede mængder i nedrivningsplan og faktisk anmeldt affaldsmængde



Fremtidige muligheder ifølge lovforslaget

Hvis ny politisk vilje, kan der indføres følgende:

- 1) fuldstændig fjernelse af etageareal på 50 m² eller derover i bygninger, uanset om hele eller dele af bygningen fjernes,
- 2) fjernelse af materialer over en vis mængde målt i vægt i forbindelse med reovering af bygninger, og
- 3) fjernelse af materialer over en vis mængde målt i vægt i forbindelse med fjernelse af hele eller dele af anlæg og ved reovering af anlæg.



- Skattestyrelsens styresignal af 3. november 2023 – kommunale renovationsydelser
 - Kommuner og kommunale fællesskaber skal ikke opkræve moms, når der leveres renovationsydelser til borgere og private grundejerforeninger.
 - Private underleverandører til kommunens levering af renovationsydelser er ikke omfattet af praksisændring, hvorfor underleverandørydelser fortsat skal opkræves med moms.
 - Kommunalt ejede aktieselskaber som i eget navn har leveret renovationsydelser er ikke omfattet af praksisændringen
 - Kommunalt ejede aktieselskaber som i kommunens navn har opkrævet renovationsydelser er derimod omfattet af praksis ændringen
 - For kommunale erhvervsaffaldsordninger, hvor der er benyttelsespligt er også omfattet af fritagelsen for moms. gælder, at de principielt kan være omfattet af praksisændringen. Det er tilfældet, hvor en kommune har etableret en indsamlings- eller anvisningsordning, hvor kommunen er forpligtet til at håndtere affald fra virksomheder, og virksomhederne omvendt er forpligtet til at anvende den kommunale ordning.
 - Konsekvensen af praksisændringen er, at kommuner og fælleskommunale selskaber ikke har fradrag for købsmomsen på renovationsydelser
 - Kommunerne har mulighed for inden 3. maj 2024 at anmode om genoptagelse af tidligere momsopgørelse, hvis tidligere opgørelse har været til ugunst for kommunen.
 - Hvis der anmodes om genoptagelse og tilbagebetaling inklusiv rentegodtgørelse skal det modtagne beløb indregnes i affaldsgebyret.

Kontakt



Pernille Aagaard Truelsen

Partner, advokat (H), ph.d.

+45 25 29 08 40

paa@eom.dk



Asger Janfelt

Advokat

+45 25 29 08 43

aj@eom.dk



Jakob Schmidt Thorsøe

Advokatfuldmægtig

+45 25 29 08 44

jt@eom.dk

Advokatfirmaet
energi & miljø